

ДЗВІН

літератур.-науковий
артистичний журнал.

Розіслано передплатникам і постуپив в продаж в Українські книгарні в Києві, Харкові, Полтаві, Катеринославі, Петербурзі № 1.

З МІСТ. № 1-го:

Микола Вороній—Спів старого міста: I) Душа міста, II) Звір III) Намисто, Гр. Чуприка—I) Сполож П) Творчість В. Тарноградський—Осіння ніч над подем було, Христя Альчевська—Із ціклою „Весняні сини“ I) До X. II) Д. П., Лесь Українка—Айша та Мохаммед, В. Винниченко—Олаф Стефанов, Юр. Сірий—Цікль „Улиця“ I) Артист II) Квітки, А. Луначарський—Поети з Захід. I) Еміль Вергін, співець енергії та поступу. Д. Антонович—Пролетаріат в скульптурі Мене, Г. Алексинський—Чи задержала революція розвиток капіталізму на Україні, Лев Юркевич—Значні розваги для робітників, В. Левинський—Останній курс української міщанської політики, К. Миргородський—Робітниця життя. Бібліографія. Видання надіслані до редакції. Передплата на рік з робіт на пів року—1 р. 75 коп. окреме число 40 к.

Адреса: КІЇВ, ЖИЛЯНСЬКА, 20, редакція журналу „ДЗВІН“.

II. СЕНИЦЯ

Муз. твори до слів О. Олеся для співу з про-

водом фортепіано. „По-асло сонце“ (бас) ... 40 к.

„Душа мої пустки“ (бас) ... 40 к.

„Місяць за хованій“ (тен. або sopr.) ... 40 к.

„Писня спільна“ зупиняється для т. і баса ... 60 к.

до слів О. Коваленка: „Щастя“ (бас, інт.) ... 20 к.

„Листи к хазяю“ (басіт.) ... 30 к.

„Згаслий день“ (Мішаний хор) ... 50 к.

„Шкільно“ (тенор) ... 40 к.

Бажання... дует (т. і бар. або с. і м. с.) ... 40 к.

Війни з друку й пр. Кіїв: Ізидорівський, Хрест, 29; Укр. книгар. Бекзак, 8; Москва: Юргенсон, Негаев, 1; Левенбаум, Б. Нікіт.; С. П. Б.: Іогансон, Невські, 60. Хто випускає од автора (Москва, Покр., Введен., пер., д. 24, кв. 47) той за пересилку не платить

Д-р Черняк в Житомирі, 16
Прайон 9-12, 7-9, жили 1-2, Принц (офіс), вен., москов.,
под розр. Волохічевиця

В НОВОЧЕРКАСЬКОМУ
Рада проходить в розділі в книг-гау Цимо-
вева на Підгірському проспекті.

НА УВАГУ КОНТРАКТИ!!!
Хто почевшися недорогою пообіда-
ти чи почевшися прошу завітати в
ресто-**ЯРЪ** «пр. Швар-
тан» то.
Неаполітанський оркестр.
Кабінети з відчинено.

Лицарі темної ночі.

Зграя чорних воронів, що набрала такої сили й такого впливу після недавньої російської „смуті“, останніми дніми заметшилась з особливою жвавістю. Вивели її з рівноваги ті події, що звязані з ювілем династії Романових. Так, з нагоди ювілею видруковано нові почтові марки з портретами всіх царів з дому Романових. Здавалося б, що в цьому злочинному? Загардом на поштових марках майже всюди друкуються портрети місцевих монархів і нікого це не ображас. Але наші „патріоти“ хотять бути монархістами більше від самого монарха, я є чутка, що дякуючи їх заходам нових ювілейних марок більше не будуть проповідати. Дарма, що приготовлення нових марок обійшлося в 3 мільйони карб., а машини для інших марок знов коштуватимуть великі гроші. Що „патріотам“ до народних коштів! Ім би заманіфестиувати свою вірності „престол-отечеству“, а за це дистати відповідні міди.

Це що порівнюючи дрібний випадок. Без порівняння більше обурення викликають заходи „чорної згари противоміції“. У випадках, подібних до теперішнього, амністія являється актом цілком звичайним і природним. Тим більш природним являється у нас такий акт тепер. Та „патріот“ й в цій справі дзвонять на гвалт. Мешніков ще „місяців“ зо двома виступами проти проекту амністії, порадивши національну завести колишній „боярський“ сан. Наслідком того першого походу явилася заборона збирати відомості в городських думах і земських зборах питання про амністію.

Тепер, коли чутки про амністію все таки близькі до здійснення, на тис. „патріот“ став особливо впертим. „Земщина“ жахається з приводу постанови ради міністрів замінити смертні карти катарою. „Щастя“, — пише газета, — що до 21 февраля зостається небагато часу. Можливо, що душогуби не встигнуть виконати змови проти кого-небудь з міністрів? Це, звичайно, абсурд, бо хто став більше виконувати таку змову? Засуджені душогуби однаково не будуть випущені на волю, а зостануться на катарі, а душогуби потенціальні у всіх разі не стануть замахуватися на міністрів за те, що вони подарували життя кільком нещасним. Але треба „утворити настір“ треба випинути на психохію уряду, й брудна газетка не соромиться писати явну нісенітию, аби доскочіти свого.

Цілком у дусі „Земщини“ виступив у Державній Думі Замисловський. Бувши розумінішим од „Земщини“, Замисловський заховав свою вовчу думку під більш туманною формулою, але по суті його виступ носить цілком провокативний характер супроти амністії. Висловлюючись проти затвердження питання в справі незаконного арешту депутата Петровського (с. д.), цей доситьний „народний представник“ заставив, що „второруч сидять люди, яких по-за Думою судять по статтям, що карають катарою“. Фракція с. д. кооптувала Ягела, п. п. с., що допускає терор. Оратр підкреслив, що „наблизяються Романівські торжества, коли потреба особлива обережність, бо під час таких торжеств звичайно відбуваються всікі терористичні акти“. Цим разом ближча мета Замисловського не була осягнена, бо за питання все-таки ухвалено величезною більшістю голосів, але дальша—тільки знає?

Лицарі темної ночі, однак, не за довольнились походом проти тимчасових наслідків ювілею—нових марок і амністії. Вони мріють про щось більше. Ось, напр., скрізь на Волині настоїтелі місцевих церков з почину Почаївської лаври збирають підписи під адресом на царське ім'я, щоб почати його під час ювілейних свят. В адресі висловлюється бажання, щоб Росія було увічнено „от пелти конституції“. Дарма, що під адресом підписуються самі тільки дрібні канцеляристи, напівграмотні міщане й учні низких шкіл, самі ж отці-настоїтелі його підписують: суть не в варгості підписів, а в їх кількості.

Незрозуміле зволікання.

(На увагу видавцям „Українського народу“).

Вже кілька років минуло, як пройшла була перша чутка, що одно з най-солідніших московських видавництв береться за енциклопедичне видання, присвячене Україні. Тяглися довгі роки, чутка лишалася чуткою; ніхто, опрік людей, що близько стояли до справи, не зінав нічого певного, хоча в газетах подавали й призвії редакторів та співробітників цікавого багатьом видання. Так тяглося аж до по-ловини минулого року, коли з'явивися вже докладні проспекти видавництва бр. Гранатів з закликом до передплати на „Український народ“ въ его прошломъ и настоящемъ“ та з обіцянкою випустити перший том ви-

дання в жовтні 1912 року. Минув той жовтень, минуло по йому ще кілька місяців—обіцяній том не вийшов. Мало того, справа ніби повернула знов на старе місце: знов самі чутки, і знов ніхто нічого сенько певного не знає, хоча тепер багато прибуло людей, що интересуються долею видання, вже як його передплатники.

Ми не знаємо, через відсутність якого хто в йому винен. Але в цьому разі воно дуже негарно одбивається,—насамперед на самому ж виданні, підриваючи віру до його, що вони роблять, як готовуються, які експонати дадуть на виставку. Така недбалість, достойна якогось департаменту, а не кооперативних установ, про те, коли вийде „Український народ“, або чому його досі нема, та зусімами наріканнями з ціого приводу. Ми звичайно не можемо задовільнити ці претензії, але мусимо ще раз нагадати видавцям, що час не єде, що треба ще нарешті виконати ті обов'язки, які вони взяли на себе перед читачами й передплатниками. Таке довге зволікання, та ще з невідомих причин, тільки шкодить справі і викликає зневірі що до того, чи буде коли й доведено до краю. А це не в інтересах видавців, не кажучи євже про інтереси самої справи.

Політичний огляд.

В дипломатичних колах Лондона, де тепер, дякуючи конференції послів, — вже центр міжнародної політики, сподіваються близького миру на Балканах. І такі надії досить логічні, бо сучасне становище Турецької таке вже, що дали вести війну буде зовсім без належним. Це й зрозуміло нарешті малодурацький уряд і, як повідомляють, останні телеграми, Порта звернулася до держав з вимогою, що готова йти на уступки і хоче знати умови балканські.

Цю місію взяли поки що на себе англійський і російський послів в балканських столицях. Крім того, неофіційні переговори давно вже почались між болгарським і турецким послами в Петербурзі. Таким чином, держави одної групи (Росія і Англія) вже зі стороною приймають участь в підготовці мирних переговорів. З приїздом нового французького посла Делькаса до Петербургу, участь Росії стане певно більш активною в цій справі, бо призначена Делькаса на посаду в Петербурзі має головним чином на меті—ліквідацію балканської питання в тісній спілці з Росією. Активність другої групи держав (Австро-Угорщина, Германія, Італія) виявляється вже не тільки в албанській справі. Тридержавна спілка між іншими обіцала Болгарії підтримку в справі про Салоники, коли вони згодиться на встановлення східної границі по лінії Енос-Еркене-Мілід, себ-то австро-германська дипломатія дамагається, що весь басейн Мармурового моря лишився в руках Турецької. Поки йдуть ці спроби дипломатичні переговори, на театрі війни, порівняючи спокійно. Ніп Галіполі, під Адріанополем, в останні дні не було великих боїв. Перестрілка під Адріанополем задержалася, головним чином, через переговори про чужоземців, що живуть в цій кріпості. Питання розвязано так, що комендант Адріанополя не зголовився випустити чужоземців, а тільки одівів їх окреме місце в самім місті.

Затихли й грецькі операції під Янією. Шо ж до Скутарі, то це питання стає вже цілком міжнародним, бо на цьому війську з'явилися інтереси двох груп держав.

Нарада послів, що одбулася в четверг, поки що одсунула албанське і спільне з ним скутарське питання до згоди війни, через переговори про чужоземців, що живуть в цій кріпості. Питання розвязано так, що комендант Адріанополя не зголовився випустити чужоземців, а тільки одівів їх окреме місце в самім місті.

Скутарі оддається в жертву, щоб працювати від Албанії інші міста і місцевості зі славянським населенням.

Так, Призрел, Длаково, Іспек увійде в нову сербську територію. Таким чином, те, що пошикувало Чорногорі, стало разом з тим фактом, який зміг чин гостроту міжквропейських стосунків Балканської питання, крім того, змігчалося із другого боку.

Румунсько-болгарський конфлікт був недалеко від нової війни. Але

тут держави втратили відповідність до закону.

Про Т. Шевченка, а саме про характер його поетичної творчості дуже цікавий доклад прочитав д-р І. Маха, професор славянських літератур у чеському університеті.

Насамперед він дав загальну, але дуже влучну характеристику повстання та розвитку новочасної української літератури.

Далі зазначив, що з виступленням геніального автора „Кобзаря“, вона заняла самостійне та своєрідне становище рідної інших славянських літератур.

Переходчи до характеристики поетичної творчості величчина Української літератури, проф. Маха спеціальну

відомі для новочасної української літератури взагалі і навіть більше, бо можна їх призначити характерними для цієї підсічі фізіономії українського народу. Особливо ж шукання правди у найширшому розумінні цього слова.

Тут референт нагадав, як при-

клад, основний характер учения на-

родного українського філософа Г.

Скворода.

Свій цікавий та гарний відчут за-

кінчевим проф. Махал підсвідненням за-

гально-людського та й всесвітнього

значення українського генія, кажучи,

що назвати його поетом—апостолом

народового відродження—не значить

що зображені відомі відомі засоби

людини, які бу

— Хм... так... Ну, дак от що, братці! Ходімо виборчі обов'язки виконувати, редактора Хейфца лушпарати Ей, хазяйко! де ти резину поховала? Давай їх сюди!...

ІІ.

Гігієна.

У Вороніжі закрито урочисті гігієнічні, як "ноза-ковине собрання".

З газет.

— Бактерії, дітки, розсплюються неймовірно швидко і в такій кількості, що, коли не вжити вчасних заходів, вони здіймуть у людськім організмі спріянно революцію...

— А що ви тут робите?

— Урок гігієни, пане по ющеській. — Чув, чув, про яку ви ім гігієну товкли, — під дверима навмисне зупинився.

— Не гігієну, а гігієну. Наука така, про те, як дбати про здоров'я людини.

— Хе-хе-хе! І про революцію теж для здоров'яагадували?

— Ви не зрозуміли...

— А як-же, а як же! де нам про ці справи знати! ми не читали, хе-хе-хе вами і книги в руки... Але наше діло не допускати її,—розумієте? не допускати і прескати! А тому—але-марш відсі!

— Страйвайте! яке ви маєте право, коли нам директором дозволено не тільки читати про гігієну, а й експерименти робити. Ось бачите, апарти, прилади всяки за-для того.

— Ага, машинки, вийдите. Цікаво, скажіть, хе-хе-хе! бомбочки вчинте робити? Гарна гігієна, після скажать. Ну, та нехай, потім розглянемо розбір, а ви все-таки забірайтесь звідціль, поки городовиків не покликав! Хе! гігієна! Вигадають, анархісти поділ. Та не на такого натрапили. Я вам покажу гігієну!...

Провінція.

По Україні. У Київі.

Клуб "Родина". Сьогодні "Відкриття карнавала"—костюмирована танцювальна вечірка з 2-ма премізами художньо-етнографічною комісією та орігінальні і застильне українське вбрання.

Війна квіток, конфеті та інше.

Вхід: члені і постійні гости—20 коп., учні—30 коп., не учні—60 коп.

20 февраля—Дитяча костюмирована вечірка з премізами за краще вбрання. (Дітей просять бути в папірових вбраннях). Вхід: діти і дорослі—30 коп.

22 февраля—маскарад для дорослих з двома премізами за краще оригінальне вбрання по присуду публіки. Вхід: члені і учні—50 коп., сторонні—1 карб. Особи, які будуть в масках, просить неодмінно подавати в касу рекомендації двох членів.

23 февраля—чоргова танцювальна вечірка. Ціни змініть.

24 февраля—спектакль-мініатюр Виставлено буде: 1. "Магомет та Айста", 2. "Література"—Шпіцлер, 3. "Циганський табор"—інсценовані циганські пісні. Вхід: члені, постійні гости і учні—50 коп., не учні—60 коп.

Концерти школи М. В. Лисенка. Сьогодні в помешканні громадського зібрания (В.-Володим., 45) відбудеться 2-ї камери, концерт музично-драматичного школи М. В. Лисенка при уч. Д-к Вонсовської, Ізедебської, Лепінської, Прохорової, Нікубовської. Програма: квартет арія—12—Мендельсон-Бартольді; соната а-м II (віолонч. і форт.)—Гріга; тріо Es dur—Бетховена і квартет—Гайдна. Почат. в 12¹/₂, год. дня.

Вечері в тім же помешканні—3-ї вічір учнів школи М. В. Лисенка. Поячат. о 8-й год. веч.

Побільшення плати за ветеринарний

своїй конечній меті", п. Чепіга аргументує свою основну думку.

"Кожна нація,—каже він,— має свої визначені природою і історією особливості, свій національний дух, і тільки вільним вихованням можна зберегти розвиток і діяльність творчої сили нації". З цього постулату розглядає він і становище вчителя, що до освіти українського народу й бачить його обов'язок в тому, щоб він служив правдивій меті національної освіти, бо "цього вимагає з народного учителя сама природа, яка посила в його сердці любов до свого народу, своєї країни". А тому, "коли питання про школу з рідною мовою з'явилось в свідомості наші, народний учитель не може стати остроронь до цього руху. Він як живий і найчуйніший орган народу обов'язково повинен одгукнутися на всі прояви його".

Ми зупинилися більше на цій статті тому, що вважаємо її проміжною статтею в питанні про відношення народного вчителя до національного питання. Хай вона не досить утрутована, бо цього автор не міг зробити через розмір її,—але думка, що лежить в основі безумовно правдива. А вже діло самих читачів зробити з неї певні висновки, що до поведіння свого в громадянстві й в школі.

І, мов би додаток до цієї статті, в кн. II "Світла" ми бачимо статтю Д. Зібра "Про виховання любові до рідного краю", вже сама назва котрої досить говорити про її зміст, в кн. II гарнію статтю С. Панасенка "У сучасній школі", де автор критично розглядає ті умови, при яких доводиться проповідати вчителеві в сучасній "наші—не свої" школі, а в IV кн. підкаве оповідання вчителів-росіянки про перші ступні її в українській школі, де її довелося зустрітися з ці-

доглядом.

По умові міністерства внутрішніх справ з міністерством фінансів з 15 лютого ветеринарні пункти в Умані, Бердичеві, Златополі, Казатині, Шполі і Білій-Церкві перечислено в вищі розряди по окладам жалування ветеринарним лікарям і фельдшерам. Ветеринарні лікарі будуть одержувати на рік від 1200 карб. до 1500 карб., а фельдшери від 360 до 400 карб.

III.

Гігієна.

У Вороніжі закрито

урочисті гігієнічні, як "ноза-ковине собрання".

З газет.

Найменше, дітки, розсплюються

неймовірно швидко і в такій кількості, що, коли не вжити вчасних заходів, вони здіймуть у людськім організмі спріянно революцію...

— А що ви тут робите?

— Урок гігієни, пане по ющеській.

— Чув, чув, про яку ви ім гігієну товкли, — під дверима навмисне зупинився.

— Не гігієну, а гігієну. Наука така, про те, як дбати про здоров'я людини.

— Хе-хе-хе! І про революцію теж для здоров'яагадували?

— Ви не зрозуміли...

— А як-же, а як же! де нам про ці

справи знати! ми не читали, хе-хе-хе

вами і книги в руки... Але наше діло

не допускати її,—розумієте? не допускати і прескати! А тому—але-марш

відсі!

— Страйвайте! яке ви маєте право,

коли нам директором дозволено не

тільки читати про гігієну, а й експе-

рименти робити. Ось бачите, апарти,

прилади всяки за-для того.

— Ага, машинки, вийдите. Цікаво,

скажіть, хе-хе-хе! бомбочки

вчинте робити? Гарна гігієна, після

скажать. Ну, та нехай, потім розглянемо

роздір, а ви все-таки забірайтесь

звідціль, поки городовиків не покликав!

Хе! гігієна! Вигадають, анархісти

поділ. Та не на такого натрапили. Я

вам покажу гігієну!...

Провінція.

♦♦♦

Вісти з краю.

3 життя робітників.

♦♦♦

На шахтах.

Катеринославський

губернський

санітарний

комітет

недавно

обмірював

питання про

ботьбу

з чмою.

Між іншим, тут було

прочитано

доклад

про

життя

робітників:

"Застріль його.

— Він не слухається поліції", і було

застріли, та

селяни

з жінкою

і дітьми

зібралися

на

шахту

з

селянами

з

околиць

та

з

селянами

з

околиць

